

Idiopatické střevní záněty jsou nemoci těla i duše

IBD is a disease of body and soul

M. Bortlík

Gastroenterologické oddělení, Nemocnice České Budějovice, a.s.

Vážení čtenáři časopisu Gastroenterologie a hepatologie, nový ročník časopisu otevíráme tradičně číslem věnovaným Crohnově chorobě a ulcerózní kolitidě – dvěma nevyлéčitelným nemocem, kterými v České republice trpí stále větší část populace. Pacienti s těmito chorobami zpravidla neumírají předčasně a pohybují se mezi námi dost nenápadně. Obě diagnózy jsou ale celoživotním orkelem spojeným s nejistotou vývoje nemoci, účinků léčby, jejích nežádoucích projevů a všech důsledků chronického onemocnění pro osobní, pracovní i společenský život člověka. Je jasné, že tyto navýsost organické nemoci mají v mnoha případech závažný dopad i na psychiku pacientů, na kvalitu jejich života a života jejich rodin.

V tomto čísle časopisu máte možnost nahlédnout do obou těchto součástí IBD – závažných strukturálních změn v trávicí trubici i problémů zdánlivě druhotných, pro pacienty však neméně důležitých – obtíží psychických, sociálních i pracovních. Magnetická rezonance (MR) je dnes standardní součástí vyšetřovacího algoritmu Crohnovy

choroby a článek brněnských autorů nabízí konkrétní data porovnávající diagnostický přínos koloskopie a MR enterografie s využitím skórovacího systému MaRIA (Válek et al.). Klíčovou výhodou MR (oproti počítačové tomografii – CT) je absence ionizujícího záření a s ohledem na potřebu opakovaných vyšetření je právě MR metodou volby k posouzení zánětlivých změn v tenkém střevu.

Zřejmě nikoli náhodou je autorský kolektiv dalšího článku ryze ženský. Jde o přehledovou práci věnovanou psychickým poruchám pacientů s IBD (Mináriková et al.). Autorky ve stručnosti rekapitulují základní informace o výskytu a patogenezi duševních poruch těchto pacientů, nabízejí jednoduchý nástroj (dotazník) pro rychlou diagnostiku depresivní poruchy a také přehled terapeutických možností, které má k dispozici i běžný gastroenterolog. Sociální dopady IBD jsou pak tématem další práce, která prezentuje sociologický výzkum na kohortě pacientů s IBD s využitím specifického nástroje aplikovaného výzkumu v oblasti lidského zdraví (Bednářiková et al.).

Mnoho let jsme žili s pocitem, že úroveň péče o pacienty s IBD jsme v ČR již srovnali krok s většinou zemí západní Evropy. Nemyslím si, že to tak není – mám řadu osobních zkušeností s pacienty léčenými v zahraničí, komunikuji se zahraničními kolegy (stejně jako mnoho z vás, čtenářů tohoto časopisu) a jsem si jist, že odborně si vedeme dobře. Přesto máme velký důvod k zamyšlení, a především k nápravě. Náš problém se jmenuje dostupnost cílené terapie pro pacienty s IBD. Tvrdá data totiž mluví jasně – v tomto bodu za nejlepšími v západní Evropě zaostáváme nejméně o patnáct let (Bortlík et al.). Důvodů je asi více, tím hlavním jsou ovšem peníze. A tak bych rád slíbil, že jednou z hlavních aktivit Pracovní skupiny pro IBD v blízké budoucnosti bude snaha o nápravu této situace. Budu rád, pokud nám budete v této snaze nápomocni.

Přeji vám příjemné čtení!

*doc. MUDr. Martin Bortlík, Ph.D.
koeditor sekce IBD
MBortlik@seznam.cz*